

ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางปูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี Problems in making community development plans of Bang Phun Subdistrict Municipality, Muang District, Pathum Thani Province

อัยยหา ศรีสมาน¹ ชนายนันท์ รินธนาเลิศ²

Ayuthaya Srisaman¹ Chayanant Rinthanalert²

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางปูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี และ 2) เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางปูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลตำบลบางปูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 118 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าสถิติร้อยละ, ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test

ผลการศึกษาพบว่า 1.ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางปูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการปฏิบัติตามแผน และด้านการวางแผน ตามลำดับ 2. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางปูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางปูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีโดยรวมไม่แตกต่างกัน คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางปูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีโดยรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การจัดทำแผน พัฒนาชุมชน เทศบาลตำบลบางปูน

¹ นักวิชาการอิสระ E-mail: ayutthayasrisaman@outlook.co.th

independent academician

² นักวิชาการอิสระ ดร.

independent academician

Abstract

The purposes of this study were 1) to study the problems of Bang Phun Sub-District Municipality Community Development Plan, Muang District, Pathum Thani Province and 2) to compare the problems of Bang Phun Sub-District Municipality Community Development Plan, Muang District, Pathum Thani Province. Classified by personal attributes The study population was the local development committee. The samples were 118 people in Bang Phun Subdistrict Municipality, Muang District, Pathum Thani Province. The instrument used in the study was a questionnaire. The statistics used in the analysis were the statistics used in the analysis, including percentage, mean, and standard deviation, t-test and F-test.

The results were as follows: 1. The problem of community development plan of Bang Phun Subdistrict Municipality, Muang District, Pathum Thani Province. The overall level is moderate. When considering each side, it was found that Assessment had the highest average, followed by plan implementation. and planning, respectively. 2. Local development committees with different genders had opinions on the problem of community development plan preparation of Bang Phun Subdistrict Municipality, Muang District, Pathum Thani Province. Overall and each aspect is not different. local development committee There were no different opinions on the problem of community development plan of Bang Phun Subdistrict Municipality, Muang District, Pathum Thani Province. The local development committees with different working experiences had no different opinions on the problem of community development plan preparation of Bang Phun Subdistrict Municipality, Muang District, Pathum Thani Province.

Keywords: Planning, Community Development, Bang Poon Sub-district

บทนำ

แนวทางการปกครองท้องถิ่นมีพื้นฐานที่จะพัฒนาระบบประชาธิปไตย โดยเฉพาะความต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบของตนเองและเป็นการเพิ่มความสามารถและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสาธารณะให้ทั่วถึง และตรงกับความต้องการของประชาชนใน ท้องถิ่นตามความจำเป็นในแต่ละท้องถิ่น ซึ่งจุดมุ่งหมายนี้จะสำเร็จลงได้ก็ด้วยการให้ประชาชนและ กลุ่มองค์กรชุมชนในท้องถิ่นเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้วย ทั้งในแง่ของการใช้สิทธิ เลือกตั้ง

สมาชิกสภาท้องถิ่นของตนเอง และส่งเสริมกลไกการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อพัฒนา ท้องถิ่น การกำกับดูแล ตรวจสอบ ตลอดจนการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น เป็นต้น (ชูศักดิ์ เทียงตรง, 2562: 9)

หลักการกระจายอำนาจการปกครองหมายถึง การที่รัฐมอบอำนาจในการปกครองบางส่วนให้หน่วยงานอื่นหรือหน่วยการปกครองท้องถิ่น เป็นผู้จัดทำบริการสาธารณะบางอย่างโดยมีอิสระตามสมควร โดยหน่วยการปกครองอื่นหรือหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นต้องไม่อยู่ภายใต้การ “ควบคุมบังคับบัญชา” ของราชการส่วนกลาง แต่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล “ของราชการส่วนกลาง” แทน โดยราชการส่วนกลางกำกับดูแลไม่ให้อำนาจการบริหารส่วนท้องถิ่นกระทำการเกินกว่าขอบเขตที่กฎหมายกำหนด การกระจายอำนาจมีหลักสำคัญ คือ 1) มีหน่วยงานการปกครองเป็นนิติบุคคลแยกออกจากหน่วยงานบริหารราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค มีงบประมาณและเจ้าหน้าที่เป็นของตนเอง 2) มีการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น เข้าไปทำหน้าที่บริหารงานซึ่งถือว่าเป็นหลักสำคัญของหลักการกระจายอำนาจ จนอาจกล่าวได้ว่า “ถ้าไม่มีการเลือกตั้ง ก็ไม่ถือว่ามีกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง” และ 3) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีความเป็นอิสระในการทำงานราชการบริหารส่วนกลางทา หน้าที่กำกับดูแลให้การทำงานของหน่วยงานปกครองท้องถิ่นเป็นไปตามกฎหมายเท่านั้น (อภิชาติ สถิตนิรามัย, 2563: 12)

เทศบาลเป็นหน่วยงาน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่มีความใกล้ชิดประชาชนและเกี่ยวเนื่องกับทุกข์สุขของประชาชนที่สุด ภารกิจของเทศบาลมีขอบเขตที่กว้างขวางเกี่ยวกับความกินดีอยู่ดีของประชาชนในแทบทุกด้าน และมีผลกระทบโดยตรงต่อประชาชน ไม่ว่าจะเป็น เรื่อง เศรษฐกิจ การศึกษา สังคม ความปลอดภัย ฯลฯ เป็นต้น การปกครองท้องถิ่นโดยระบบ เทศบาลนั้นเป็นระบบการปกครองตนเองสำหรับชุมชนเมือง ซึ่งชุมชนเมืองจะมีลักษณะความเจริญ ทั้งในทาง เศรษฐกิจ สังคมและการเมือง มีประชากรหนาแน่นและมีความต้องการในการบริการที่ จะตอบสนองต่อปัญหา และ/หรือความต้องการ โดยเฉพาะความต้องการความสะดวกสบายในการดำรงชีวิตความเป็นอยู่ ประชาชนสามารถเข้ามีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการพัฒนา การตรวจสอบการกำกับดูแลได้ง่ายที่สุด ตลอดจนเป็นเวทีประชาธิปไตยของ ประชาชนในการระดมความรู้ความคิดการตัดสินใจวางแผนพัฒนา การดำเนินการ และการระดม ทุนทรัพยากรเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองที่มีความเหมาะสมทั้งในแง่ เชิงโครงสร้างขององค์กรและในแง่ของการมีส่วนร่วมของประชาชน การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนโดยใช้วิธีการ บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา เทศบาล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อ จัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผล การปฏิบัติงานและ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2565)

เทศบาลตำบลบางพูน จังหวัดปทุมธานี จะต้องดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาล เป็นแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแบบบูรณาการ นโยบายกระทรวง กรม นโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อใช้เป็นแนวทางหรือเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาเทศบาล

ไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลสามปี เพื่อเป็นโครงการ หรือกิจกรรมไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ และปัญหาความต้องการของประชาชน และเป็นแผนชี้้นำการพัฒนาเทศบาลในภาพรวมระยะยาว แต่ได้ยึดมั่นว่าจะต้องใช้ระยะเวลาเท่าใดขึ้นอยู่กับปัญหาและความต้องการของประชาชนในขณะนั้น จึงสามารถปรับเปลี่ยนแบบได้ตามความเหมาะสม รวมทั้งการปรับเปลี่ยนเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาล ยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอ (แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลตำบลบางพูน พ.ศ. 2560-2564)

อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าจะมีการพัฒนาและจัดทำแผนพัฒนาในทุกระดับมาอย่างต่อเนื่อง แต่ในทางปฏิบัติแล้วปรากฏว่าในการวางแผนพัฒนาในทุกระดับ ยังประสบกับปัญหาและอุปสรรคตลอดจนมีปัจจัยหลายประการที่เกี่ยวข้องที่ทำให้แผนพัฒนาในทุกระดับยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จากการสรุปของการประชุมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดโดยความร่วมมือของ ส.ส. และภาคเอกชน ของประทรวงมหาดไทย พบว่า สภาพปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติตามแผน และประเมินผล

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปกำหนดการจัดทำแผนถึงการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน และเป็นแนวทางในการปรับปรุง ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล

สมมติฐานการวิจัย

1. คณะกรรมการที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีแตกต่างกัน
2. คณะกรรมการที่มีอายุต่างกันมีปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีแตกต่างกัน
3. คณะกรรมการที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีแตกต่างกัน
4. คณะกรรมการที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1.ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้ เป็นการศึกษาปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอมือง จังหวัดปทุมธานี ใน 3 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติตามแผน และด้านประเมินผล

2.ขอบเขตด้านประชากร

2.1 ประชากรในการศึกษานี้ ได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย ผู้บริหารเทศบาล รองนายกเทศบาลตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก ผู้แทนภาคราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ผู้แทนประชาคมท้องถิ่น เทศบาลตำบลบางพูน อำเภอมือง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 170 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย ผู้บริหารเทศบาล รองนายกเทศบาลตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก ผู้แทนภาคราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ผู้แทนประชาคมท้องถิ่น เทศบาลตำบลบางพูน อำเภอมือง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 118 คน โดยผู้วิจัยได้กำหนดขนาดสำหรับใช้ในการศึกษาในครั้งนี้โดยใช้หลักการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970,: 608) ทำการสุ่มโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3.ขอบเขตด้านเวลา

ผู้ศึกษาจะใช้เวลาสำหรับการศึกษาระหว่าง 1 พฤศจิกายน 2565 ถึง 31 เดือน พฤษภาคม 2566

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษานี้ ได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วยผู้บริหาร เทศบาล รองนายกเทศบาลตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก ผู้แทน ภาคราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ผู้แทนประชาคมท้องถิ่น เทศบาลตำบลบางพูน อำเภอมือง จังหวัด ปทุมธานี จำนวน 118 คน โดยผู้วิจัยได้กำหนดขนาดสำหรับใช้ในการศึกษาในครั้งนี้โดยใช้หลักการ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970,: 608) ทำการสุ่มโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษานี้ ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา ซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สอบถามที่เกี่ยวกับปัจจัยตามลักษณะส่วนบุคคล 4 ด้าน คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยลักษณะของคำถามเป็นแบบปลายปิดให้เลือกตอบ (Check list)

ส่วนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ได้แก่ ปัญหาด้านการวางแผน ปัญหาด้านดำเนินงานตามแผน และปัญหาด้านการประเมินผล ให้เลือกตอบ 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้นำเสนอแบบสอบถามที่สร้างขึ้นสำหรับการศึกษา ไปทดสอบความเที่ยงตรง (validity) และความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม ดังนี้

1. หาคความเที่ยงตรง ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

- 1.1 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามในแบบสอบถามกับเนื้อหา
- 1.2 ดำเนินการรวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาทำการแจกแจงเป็นตาราง
- 1.3 รวมจำนวนข้อคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญทุกคนให้ความคิดเห็นในระดับ 3 และ 4
- 1.4 หาค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยมีเกณฑ์การพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่ใช้ได้ ตั้งแต่ 0.80-1.00
- 1.5 นำข้อคำถาม ไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้แบบสอบถามมีความครอบคลุมตัวแปรที่ต้องการศึกษาต่อไป

2. หาค่าความเชื่อมั่น โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทำการทดลองใช้กับกลุ่มประชาชนในตำบลคู่สลอด ที่ไม่ได้จัดอยู่ในกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน 30 คน แล้วนำมาทดสอบหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้เท่ากับ .87

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ตั้งแต่เดือน 1 พฤศจิกายน 2565 ถึง 31 เดือน พฤษภาคม 2566 โดยส่งสอบถามโดยตรงถึงกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 118 ชุด ได้กลับคืนมา 118 ชุด คิดเป็น 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคลโดยใช้ค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จำแนกตาม เพศ และระดับการศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test for Independent Samples)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามอายุ และประสบการณ์การทำงาน โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (F-test) เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe's test)

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ระดับปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีโดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการวางแผน	2.90	.21	ปานกลาง
2. ด้านการปฏิบัติตามแผน	3.24	.35	ปานกลาง
3. ด้านการประเมินผล	3.30	.36	ปานกลาง
รวม	3.12	.21	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีจากตารางที่ 1 พบว่า ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$; S.D.=0.21) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.30$; S.D.=0.36) รองลงมา คือ ด้านการปฏิบัติตามแผน ($\bar{X} = 3.24$; S.D.=0.35) และด้านการวางแผน ($\bar{X} = 2.90$; S.D.=0.21) ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์สมมติฐาน

2.1 สมมติฐานที่ 1 คณะกรรมการที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

ตาราง 2 การเปรียบเทียบปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามเพศ

ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน	ชาย		หญิง		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการวางแผน	2.87	.19	2.94	.22	-1.703	.09
2. ด้านการปฏิบัติตามแผน	3.23	.35	3.24	.35	-.110	.91
3. ด้านการประเมินผล	3.34	.38	3.26	.32	1.151	.25
รวม	3.11	.21	3.12	.20	-.183	.85

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 การเปรียบเทียบปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามเพศ จากตารางที่ 2 พบว่า คณะกรรมการที่มีเพศต่างกันมี ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่าง

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีจำแนกตามอายุ

	แหล่งความ- แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการวางแผน	ระหว่างกลุ่ม	.698	3	.233	5.846*	.00
	ภายในกลุ่ม	4.537	114	.040		
	รวม	5.235	117			
2. ด้านการปฏิบัติตามแผน	ระหว่างกลุ่ม	.150	3	.050	.396	.75
	ภายในกลุ่ม	14.361	114	.126		
	รวม	14.511	117			
3. ด้านการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	.516	3	.172	1.321	.27
	ภายในกลุ่ม	14.842	114	.130		
	รวม	15.358	117			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	.315	3	.105	2.460	.06
	ภายในกลุ่ม	4.869	114	.043		
	รวม	5.184	117			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า คณะกรรมการที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีแตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ทดสอบความแตกต่างของคณะกรรมการที่มีอายุต่างกันมีปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ด้านการวางแผน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe 's test)

อายุ	$\bar{X}$	อายุ			
		26 – 35 ปี	36 – 45 ปี	46 – 55 ปี	56 ปี ขึ้นไป
26 – 35 ปี	2.92	-	.08	.08	.04
36 – 45 ปี	2.83		-	.17*	.12
46 – 55 ปี	3.00			-	.04
56 ปี ขึ้นไป	2.96				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 พบว่า คณะกรรมการที่มีอายุ 36 – 45 ปีมีปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีแตกต่างกับคณะกรรมการที่มีอายุ 46 – 55 ปี ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 5 การเปรียบเทียบปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามระดับการศึกษา

ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน	ปริญญตรี		สูงกว่าปริญญตรี		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการวางแผน	2.94	.21	2.88	.20	1.712	.09
2. ด้านการปฏิบัติตามแผน	3.25	.36	3.23	.34	.286	.77
3. ด้านการประเมินผล	3.24	.29	3.34	.39	-1.540	.12
รวม	3.12	.21	3.11	.20	.082	.93

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 5 การเปรียบเทียบปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า คณะกรรมการที่มีระดับการศึกษา

ต่างก็มีปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่าง

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

	แหล่งความ- แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการวางแผน	ระหว่างกลุ่ม	.161	2	.080	1.824	.16
	ภายในกลุ่ม	5.074	115	.044		
	รวม	5.235	117			
2. ด้านการปฏิบัติตาม แผน	ระหว่างกลุ่ม	1.143	2	.572	4.917	.00*
	ภายในกลุ่ม	13.367	115	.116		
	รวม	14.511	117			
3. ด้านการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	.007	2	.003	.026	.97
	ภายในกลุ่ม	15.351	115	.133		
	รวม	15.358	117			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	.229	2	.115	2.662	.07
	ภายในกลุ่ม	4.955	115	.043		
	รวม	5.184	117			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 6 การเปรียบเทียบปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า คณะกรรมการที่มีประสบการณ์การทำงานต่างก็มีปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติตามแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่องปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ผู้ศึกษาอภิปรายดังนี้

1.ด้านการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีมีการพิจารณาอนุมัติแผนพัฒนาชุมชน และกำหนดแนวทางในการ

แก้ไขการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อริสา นาเมือง (2564) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลท่ากระชัย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่า ประชาชนตำบลท่ากระชัยมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลท่ากระชัย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. คณะกรรมการที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการที่มีอายุมากกว่ามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาชุมชนน้อยกว่าคณะกรรมการที่มีอายุน้อย เช่น ในเรื่องสุขภาพร่างกายไม่ค่อยสบายเพราะอายุเพิ่มขึ้น ทำให้ขาดการระดมความคิดเห็นในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาดิษฐ์ อินทจักร (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลเวียงพร้าว อำเภอเวียงพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ปีงบประมาณ พ.ศ.2552 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะ และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2553-2555) ของเทศบาลตำบลเวียงพร้าว อำเภอเวียงพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มี อายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสุพรรณแตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. คณะกรรมการที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี เป็นบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการทุกคนต้องระดมความคิดในการพัฒนาชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัฒตรา วรระลัย (2562) ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาตำบล มาเป็นแนวทางในการดำเนินการศึกษา พบว่า ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน การเปรียบเทียบความคิดเห็นคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาตำบลเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ซึ่งสามารถจำแนกเป็นคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลและคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลพบว่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ที่ไม่แตกต่างกัน

4. คณะกรรมการที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านดำเนินงานตามแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่าจะมีความคิดเห็นต่อปัญหาการพัฒนาชุมชนได้ดีกว่าคณะกรรมการที่มีประสบการณ์ทำงานน้อย เนื่องจากรับรู้ปัญหาของชุมชนและเข้าถึงชุมชนได้มากกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาดิษฐ์ อินทจักร (2562) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลเวียงพร้าว อำเภอเวียงพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ปีงบประมาณ พ.ศ.2552 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะ และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2553-2555) ของเทศบาลตำบลเวียงพร้าว อำเภอเวียงพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสุพรรณแตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ในการศึกษาเรื่องปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในการวิจัยดังนี้

1.1 ด้านการวางแผน ในรายข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การพิจารณาอนุมัติแผนพัฒนาชุมชน ดังนั้น คณะกรรมการเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีควรพิจารณาอนุมัติแผนพัฒนาชุมชนให้รวดเร็ว ประชุมในการจำแผนพัฒนาชุมชน วิเคราะห์ข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน เพื่อเตรียมดำเนินการปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้

1.2 ด้านการปฏิบัติตามแผน ในรายข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การประสานงานระหว่างคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนา ดังนั้น คณะกรรมการเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีควรประสานงานในการปฏิบัติงานตามแผน โดยการเรียกประชุมคณะกรรมการทำความเข้าใจในการนำแผนพัฒนาชุมชนไปสู่การปฏิบัติ และแบ่งความรับผิดชอบในแต่ละโครงการเพื่อดำเนินการพัฒนาชุมชน

1.3 ด้านการประเมินผล ในรายข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ จัดทำโครงการตามแผนพัฒนาชุมชนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนั้น คณะกรรมการเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีควรให้ความรู้ความเข้าใจขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน โดยการทำความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาชุมชน ประชุมของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาชุมชน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาชุมชนของเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอมือง จังหวัดปทุมธานี

2.2 ควรมีการศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนของเทศบาลตำบลบางพูน อำเภอมือง จังหวัดปทุมธานี

บรรณานุกรม

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (2565). **คู่มือการจัดทำแผนพัฒนา**

ท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

ชูศักดิ์ เทียงตรง. (2562). **การบริหารการปกครองท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุพัฒตรา วรวัลย์. (2562). **ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล**

ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาตำบลในเขตอำเภอมือง จังหวัด

หนองคาย. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครอง มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อภิชาติ สติตินิรามย์. (2563). **รัฐธรรมนูญ การกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วมของ**

ประชาชน. เชียงใหม่ : แผนงานสร้างเสริมนโยบายสาธารณะที่ดีสถาบันศึกษานโยบาย
สาธารณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อริสา นามือง. (2564). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การ**

บริหารส่วนตำบลท่ากระชับ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม. การค้นคว้าอิสระ

ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง. มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครปฐม.

อาดิษฐ์ อินทจักร. (2562). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบล**

เวียงพร้าว อำเภอเวียงพร้าว จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐศาสตร

มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.